

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (четвърти разширен състав)

14 юли 2011 година*

По дело T-357/02 RENV

Freistaat Sachsen (Германия), за което се явява адв. Т. Lübbig, avocat,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, за която се явяват г-н К. Gross, г-н V. Kreuzschitz и г-н Т. Maxian Rusche, в качеството на представители,

ответник,

с предмет отмяна на член 2, втора алинея и на членове 3 и 4 от Решение 2003/226/ЕО на Комисията от 24 септември 2002 година относно схемата за помощи, предвидена от Германия — „Програма в полза на малките и средните

* Език на производството: немски

предприятия — Подобряване на производителността на предприятията в Саксония“ — Подпрограми 1 (Направляване и консултиране), 4 (Участие в панаири и изложения), 5 (Сътрудничество) и 7 (Насърчаване на дизайна) (ОВ L 91, 2003 г., стр. 13),

ОБЩИЯТ СЪД (четвърти разширен състав),

състоящ се от: г-н О. Czúcz (председател), г-жа Е. Cremona, г-жа I. Labucka (докладчик), г-н S. Frimodt Nielsen и г-н К. О’Higgins, съдии,

секретар: г-жа С. Heeren, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 30 юни 2010 г.

постанови настоящото

Решение

Обстоятелства, предхождащи спора

- ¹ В рамките на програмата на Министерството на икономиката и труда на провинция Саксония, насочена към подобряване на производителността на малките и средните предприятия, упражняващи дейност на територията на тази провинция, последната предоставя на лицата, упражняващи свободна професия,

както и на малките и средните предприятия със седалище или място на стопанска дейност на нейна територия, неподлежащи на възстановяване субсидии за проекти, благоприятстващи развитието на икономиката. Тези субсидии са предвидени в схема за помощи, за която Комисията на Европейските общности е била уведомена за първи път през 1992 г., която е разрешена от последната и е била продължавана нееднократно след получаване на ново разрешение. Тези помощи целят увеличаването на производствените възможности и на конкурентоспособността на малките и средните предприятия.

- 2 С писмо от 29 декември 2000 г., получено в Комисията на 3 януари 2001 г., Федерална република Германия изпраща уведомление за нова редакция на тази схема за помощи.
- 3 На 12 януари 2001 г. Комисията приема Регламент (ЕО) № 70/2001 за прилагане на членове 87 и 88 от Договора за [ЕО] по отношение на държавните помощи за малките и средните предприятия (ОВ L 10, стр. 33; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 98, наричан по-нататък „Регламент за освобождаване на МСП“), който влиза в сила на 2 февруари същата година. С влизането си в сила Регламентът за освобождаване на МСП отменя и заменя Насоките на Общността за държавните помощи за малките и средните предприятия (ОВ С 213, 1996 г., стр. 4). Той определя критериите, на които трябва да отговарят индивидуалните помощи и схемите за помощи в полза на малките и средните предприятия, за да са съвместими с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3 ЕО, и освобождава онези от тях, които отговарят на тези критерии, от задължението за уведомление по член 88, параграф 3 ЕО. В съображение 4 от него е посочено, че „[н]астоящият регламент не накърнява възможността на държавите-членки да [уведомяват] за помощ, предоставяна на малките и средни предприятия. Такива [уведомления] се оценяват от Комисията, и по-специално на основата на критериите, посочени в настоящия регламент. Насоките на [Общността за] държавната помощ за малките и средните предприятия[, приети от Комисията,] следва да се отменят от датата на влизане в сила на настоящия регламент, тъй като тяхното съдържание се заменя [от него]“.
- 4 Освен това в съображение 16 от Регламента за освобождаване на МСП е посочено следното: „В светлината на Споразумението за субсидиите и изравнителните мерки на Световната търговска организация (СТО) настоящият регламент не следва да [освобождава] помощи за износа или помощи, които

облагодетелстват продуктите, произведени в страната, за сметка на вносните продукти. Помощите за покриване на разходи за участие в търговски изложения или за проучвания и консултантски услуги, необходими за пускането на нов продукт или на съществуващ продукт на нов пазар, обикновено не се считат за помощ за износ“.

- 5 С писмо от 5 февруари 2001 г. Комисията задава въпрос на германските органи във връзка с прилагането на Регламента за освобождаване на МСП и ги уведомява, че не е в състояние да изследва схемата за помощите в рамките на ускорената разрешителна процедура.

- 6 През декември 2001 г. Комисията открива официална процедура по разследване по отношение на една част от мерките, предвидени със схемата за помощи, за която е направено уведомление, а именно мерките по подпрограми „Направляване и консултиране“, „Участие в панаири и изложения“, „Сътрудничество“ и „Насърчаване на дизайна“ (наричани по-нататък общо „разглежданите четири подпрограми“). За сметка на това Комисията приема, че останалите включени в уведомлението мерки не повдигат възражения.

- 7 След проведеното от нея разследване на 24 септември 2002 г. Комисията приема Решение 2003/226/ЕО относно схемата за помощи, предвидена от Германия — „Програма в полза на малките и средните предприятия — Подобряване на производителността на предприятията в Саксония“ — Подпрограми 1 (Направляване и консултиране), 4 (Участие в панаири и изложения), 5 (Сътрудничество) и 7 (Насърчаване на дизайна) (ОВ L 91, 2003 г., стр. 13, наричано по-нататък „обжалваното решение“). На първо място, тя приема, че предвидените в разглежданите четири подпрограми мерки представляват държавни помощи. На второ място, Комисията уточнява, че за да се приемат за съвместими с общия пазар, тези помощи трябва да попадат в приложното поле на Регламента за освобождаване на МСП и да са съобразени с определените в него прагове на

интензитет, с изключение на помощите за функциониране, предвидени в под-програма „Сътрудничество“, които тя приема за несъвместими с общия пазар.

- 8 С Решение от 3 май 2007 г. по дело Freistaat Sachsen/Комисия (Т-357/02, Сборник, стр. II-1261) Общият съд уважава искането на жалбоподателя, Freistaat Sachsen, за отмяна на някои разпоредби от обжалваното решение (член 2, втора алинея и членове 3 и 4).
- 9 По жалба на Комисията с Решение от 11 декември 2008 г. по дело Комисия/ Freistaat Sachsen (С-334/07, Сборник, стр. I-9465) Съдът отменя решението на Общия съд и му връща делото за ново разглеждане.

Производство и искания на страните след връщането за ново разглеждане

- 10 Делото е разпределено на четвърти разширен състав на Общия съд.
- 11 В съответствие с член 119, параграф 1, букви а) и б) от Процедурния правилник на Общия съд жалбоподателят и Комисията представят писмени становища.
- 12 Въз основа на доклад на съдията докладчик Общият съд решава да открие устната фаза на производството и в рамките на процесуално-организационните действия, предвидени в член 64 от Процедурния правилник, приканва страните да отговорят писмено на определени въпроси. Страните изпълняват това искане в определените срокове.

- 13 В съдебното заседание от 30 юни 2010 г са проведени устните състезания между страните и са изслушани отговорите на поставените им от Общия съд въпроси.
- 14 Жалбоподателят иска Общият съд да отмени обжалваното решение.
- 15 Комисията иска Общият съд да отхвърли жалбата като неоснователна.
- 16 В писмените си становища страните не заемат позиция по въпроса относно съдебните разноски. В писмените си изявления в първоинстанционното производство жалбоподателят иска Общият съд да осъди Комисията да заплати съдебните разноски, а последната иска Общият съд да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

Правни основания и доводи на страните

- 17 В подкрепа на жалбата си жалбоподателят първоначално се позовава на пет правни основания, изведени:
- първото, от процесуалната незаконосъобразност на обжалваното решение, произтичаща от това, че Комисията не приложила ускорената разрешителна процедура по отношение на разглежданата схема за помощи,
  - второто, от материалноправната незаконосъобразност на обжалваното решение, произтичаща от това, че Регламентът за освобождаване на МСП не бил приложим в случая,

- третото, от възможността разглежданата схема за помощи да бъде разрешена по силата на Насоките на Общността за държавните помощи за малките и средните предприятия,

  - четвъртото, от това, че Комисията не упражнила своето право на преценка при изследване на разглежданата схема за помощи, както и от неизпълнение на задължението за мотивиране,

  - петото, от това, че Комисията не доказала наличието на реално или потенциално нарушаване на конкуренцията от разглежданата схема за помощи, поради което не изпълнила и произтичащото от това задължение за мотивиране.
- 18 С Решение по дело Freistaat Sachsen/Комисия, посочено по-горе, Общият съд отхвърля първото, уважава второто и решава, че не е необходимо да разглежда последните три правни основания.
- 19 В Решение по дело Комисия/Freistaat Sachsen, посочено по-горе, Съдът приема, че след като правното основание, изведено от прилагането с обратна сила на Регламента за освобождаване на МСП към обжалваното решение е неоснователно, следва да има произнасяне само по четвъртото и петото правно основание, посочени от жалбоподателя пред Общия съд. Поради това Съдът препраща делото за ново разглеждане от Общия съд, който да се произнесе по тези две правни основания.
- 20 Като се има предвид, че петото правно основание се отнася до квалификацията на разглежданите мерки като държавни помощи, а четвъртото — до съвместимостта на квалифицираните като държавни помощи мерки с общия пазар, петото правно основание ще бъде разгледано преди четвъртото.

От правна страна

По петото правно основание, изведено от липсата на доказано от Комисията реално или потенциално нарушаване на конкуренцията от схемата за помощи, както и от неизпълнение на задължението за мотивиране

Доводи на страните

- ²¹ Жалбоподателят изтъква, че в съответствие с член 87, параграф 1 ЕО Комисията е трябвало да докаже в какво в конкретния случай се изразява нарушаването на конкуренцията. В обжалваното решение нямало изявление, което да позволи да се направи извод, че при обстоятелствата по случая разглежданата схема за помощи може да наруши конкуренцията, или да се констатира със сигурност, че са налице съответните елементи от такава промяна в нея. Комисията споменава единствено че мерките, за които е направено уведомление, в качеството си на помощ могат да нарушат конкуренцията (съображение 52 от обжалваното решение) и че стойностите на интензитет на помощта над 50 % щели да доведат до „непропорционално нарушаване на конкуренцията“ (съображение 60 от обжалваното решение). В подкрепа на това твърдение той се позовава на Решение на Общия съд от 28 ноември 2008 г. по дело *Hôtel Cipriani* и др./Комисия (T-254/00, T-270/00 и T-277/00, Сборник, стр. II-3269), и по-специално на точка 230 от него, в която се уточнява, че „що се отнася до обхващащите много сектори схеми за помощ, от съдебната практика е видно, че Комисията може просто да проучи характеристиките на разглежданата програма, за да прецени дали поради високия размер или процент на помощите, поради характеристиките на постоянните инвестиции или други предвидени в тази програма условия последната осигурява съществено предимство на получателите спрямо конкурентите им и дали от нея могат да се ползват главно участващи в търговията между държавите членки предприятия“.

- 22 Според жалбоподателя Комисията твърдяла, че задължението за поемане на половината от разходите насърчава ефективността и рентабилността на помощта, въз основа на което стигнала до извода, че условията за търговия биха се променили при наличие на по-висока стойност на интензитет на помощта (съображения 60, 67 и 71 от обжалваното решение). Подобно твърдение, основащо се на горна граница за помощта в размер на 50%, можело да се пренесе по отношение на която и да е горна граница на субсидия и следователно не можело да подкрепи изводите на Комисията.
- 23 Като основала тази преценка на Регламента за освобождаване на МСП, Комисията не доказала в достатъчна степен наличието на нарушение на конкуренцията, докато съгласно практиката на Съда такова доказване било необходимо не само поради изискването за мотивиране по смисъла на член 253 ЕО, а чрез него се осигурявало и прилагането на критериите по член 87, параграф 1 ЕО.
- 24 Недостатъчното изложение на Комисията относно критерия за нарушение на конкуренцията представлявало и нарушение на член 253 ЕО, което обосновавало отмяната на обжалваното решение.
- 25 Комисията оспорва изложените от жалбоподателя доводи.

Съображения на Общия съд

- 26 В рамките на настоящото правно основание жалбоподателят изтъква два тясно свързани довода. От една страна, Комисията мотивирала в недостатъчна степен извода си, че въпросната схема за помощи нарушава реално или потенциално конкуренцията, а от друга страна, въпросните мотиви, съдържащи се в обжалваното решение (по-специално в съображение 52), не позволявали да се направят подобен извод.

27 На първо място, по въпроса дали мотивите на обжалваното решение относно един от елементите от състава на държавната помощ са достатъчни, следва да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика изискваните от член 253 ЕО мотиви трябва да са съобразени с естеството на съответния акт и по ясен и недвусмислен начин да излагат съображенията на институцията, която издава акта, така че да дадат възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, а на компетентната юрисдикция — да упражни своя контрол. Изискването за мотивиране следва да се преценява в зависимост от обстоятелствата по конкретния случай, по-специално в зависимост от съдържанието на акта, от естеството на изложените мотиви и от интереса, който адресатите или други лица, засегнати пряко и лично от акта, могат да имат от получаване на разяснения. Не се изисква мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства, доколкото въпросът дали мотивите на определен акт отговарят на изискванията на посочения член 253 ЕО следва да се преценява с оглед не само на текста, но и на контекста, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя (вж. Решение на Общия съд от 22 октомври 2008 г. по дело TV 2/Danmark и др./Комисия, T-309/04, T-317/04, T-329/04 и T-336/04, Сборник, стр. II-2935, точка 178 и цитираната съдебна практика).

28 Следва също да се приеме, че в съображение 52 от обжалваното решение Комисията посочва следното:

„Четирите подпрограми [...] попадат под действието на разпоредбите на член 87, параграф 1 [ЕО] поради следните съображения: те предвиждат предоставянето на субсидии с държавни ресурси на предприятия, които произвеждат стоки или предоставят услуги, предмет на търговия в Общността, и тези субсидии позволяват на получателите да подобрят цялостното си финансово положение и пазарната си позиция. Следва да се приеме, че разглежданите мерки са в състояние да нарушат конкуренцията и следователно да засегнат търговията между държавите членки. Германия не отхвърля тази констатация“ [неофициален превод].

29 В този смисъл посоченото съображение изисква в настоящия случай наличието на всички елементи от състава на държавната помощ, и по-специално извежда наличието на нарушение на конкуренцията от обстоятелството, че

предприятията получатели „произвеждат стоки или предоставят услуги, предмет на търговия в Общността, и [че] тези субсидии позволяват на получателите да подобрят цялостното си финансово положение и пазарната си позиция“ [неофициален превод].

- 30 На второ място, по въпроса дали Комисията основателно приема наличието на ограничение на конкуренцията в настоящия случай, следва да се напомни съдебната практика, съгласно която за целите на квалифицирането на една национална мярка като държавна помощ следва да се установи не реално въздействие на помощта върху търговията между държавите членки и действително нарушаване на конкуренцията, а само да се разгледа дали помощта би могла да засегне тази търговия и да наруши конкуренцията (Решение на Съда от 30 април 2009 г. по дело Комисия/Италия и Wam, C-494/06 P, Сборник, стр. I-3639, точка 50).
- 31 По-специално в случай на програма за помощи като настоящата Комисията може просто да проучи характеристиките на разглежданата програма, за да прецени дали поради високия размер или процент на помощите, поради характеристиките на постоянните инвестиции или други предвидени в тази програма условия последната осигурява съществено предимство на получателите спрямо конкурентите им и дали от нея могат да се ползват главно участващи в търговията между държавите членки предприятия (Решение на Съда от 14 октомври 1987 г. по дело Германия/Комисия, 248/84, Rescueil, стр. 4013, точка 18).
- 32 Съгласно съображение 52 от обжалваното решение във връзка с точка 2 „Описание на помощта“ и точка 3 „Основания за образуване на производството“ стойността на интензитет на предвидената помощ е между 50% и 80% в зависимост от подпрограмата и района, в който се намира предприятието адресат. Съгласно член 5 от Регламента за освобождаване на МСП обаче помощите за малките и средните предприятия са съвместими с общия пазар, ако не надвишават 50% от разходите за получените услуги. Поради това е очевидно, че помощ с подобен интензитет може да наруши конкуренцията в Общността.
- 33 Предвид всичко изложено по-горе настоящото правно основание следва да бъде отхвърлено изцяло.

По четвъртото правно основание, изведено от липсата на упражняване на правото на преценка на Комисията при изследване на разглежданата схема за помощи, както и от неизпълнение на задължението за мотивиране

- 34 Настоящото правно основание се състои от пет части. С първата жалбоподателят поддържа, че обжалваното решение е опорочено поради незаконосъобразност, тъй като Комисията преценява съвместимостта на разглежданата схема за помощи само въз основа на критериите за преценка, определени в Регламента за освобождаване на МСП. С втората, третата, четвъртата и петата част жалбоподателят упреква Комисията, че преценката ѝ на четирите разглеждани подпрограми е неправилна, тъй като разкрива неизпълнение на задължението за мотивиране от страна на Комисията.

По първата част, изведена от преценка на съвместимостта на разглежданата схема за помощи с оглед единствено на Регламента за освобождаване на МСП

— Доводи на страните

- 35 Жалбоподателят изтъква, че Комисията не може да направи отказ от упражняването на своето право на преценка. В този смисъл, без да оспорва обхвата на правото на преценка на Комисията във връзка с изследването на съвместимостта с общия пазар на схемите за помощ, за които е получила уведомление от държава членка, жалбоподателят поддържа, че това изследване остава подчинено на определени ограничения, на първите места сред които се подрежда задължението за упражняване на това право. В подкрепа на доводите си жалбоподателят се позовава на понятието за неупражняване на правото на преценка, което в германското право се нарича „Ermessenausfall“ или „Ermessensnichtgebrauch“ и както в австрийското административно право съставлява незаконосъобразност. Във Франция аналог се откривал в „отрицателната злоупотреба с власт

[*excess du pouvoir négatif*]³⁶, докато в *common law* [общото право] липсата на упражняване на право на преценка от даден орган, който, като се счита обвързан от своята практика или от определени насоки, не изследва всеки конкретен случай, попадала в „доктрината за *ultra vires*“. Задължението за упражняване на правото на преценка не се погасявало с приемането на разпоредби, налагащи правила на Комисията.

- 36 В случая жалбоподателят упреква Комисията, че е изследвала различните мощни мерки само с оглед на критериите по Регламента за освобождаване на МСП, а той всъщност не уреждал изчерпателно всички помощни схеми в полза на малките и средните предприятия. Като приела, че интензитетът на помощите по подпрограмите е твърде висок, Комисията се ограничавала с възпроизвеждането на разпоредбите на Регламента за освобождаване на МСП, а не упражнявала, освен това, собственото си право на преценка. В този смисъл тя затвърдила условията, приложими за помощите за МСП, като поставила горна граница в размер на 50 % по отношение на подлежащите на възстановяване разходи, като същевременно се отклонила от практиката си при вземане на решения. Следователно, като се основала изключително на общите съображения от Регламента за освобождаване на МСП, без да взема предвид конкретните обстоятелства по случая, Комисията не упражнила правото си на преценка.
- 37 В това отношение жалбоподателят подчертава, че от съображение 4 от Регламента за освобождаване на МСП е видно, че той няма за цел да уреди изчерпателно помощите за малките и средните предприятия. Целта на Регламента следователно не била да се намали свободата на преценка на Комисията и да се установят веднъж завинаги приложимите за тези помощни мерки критерии. Регламентът за освобождаване на МСП имал за цел единствено да опрости и направи по-ефективно производството по надзора на тези мерки.
- 38 С действията си Комисията противоречала на собствената си практика при вземане на решения по случаи, които поради предмета си попадат под действието на Регламента за освобождаване на МСП, но не се ползват от определеното в него освобождаване. От тази практика било видно, че много често Комисията се

произнасяла чрез индивидуални освобождавания, както и по силата на член 87, параграф 3, буква в) ЕО по изолирани случаи или във връзка с помощни мерки, които се отклоняват от Регламента за освобождаване на МСП. В тези случаи Комисията потвърждавала по-специално, понякога дори изрично, че изследването на отделните случаи не трябва да се свежда до разглеждане по силата на Регламента за освобождаване на МСП, приложен по аналогия, а трябва да се прави директно въз основа на член 87, параграф 3, буква в) ЕО.

- 39 Жалбоподателят отбелязва също, че предвид особеното икономическо положение на Саксония, по-рано в територията на Германската демократична република, Комисията е трябвало да изследва помощните мерки, отклонявайки се от определените в Регламента за освобождаване на МСП условия, или поне да изясни защо изследването ѝ не се отклонява от тези условия. В това отношение жалбоподателят упреква Комисията, че не е заела позиция във връзка с подробните съображения, представени в хода на административното производство.
- 40 В резултат от изложеното Комисията е трябвало да разреши схемата за помощи, предмет на уведомлението, като я изследва директно с оглед на критериите, определени в член 87, параграф 3 ЕО.
- 41 Комисията оспорва доводите, приведени от жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

- 42 Най-напред следва да се подчертае, че целта на Регламента за освобождаване на МСП е да обяви за съвместими с общия пазар с оглед на член 87, параграф 3 ЕО, и в този смисъл да освободи от задължението за подаване на уведомление, предвидено в член 88, параграф 3 ЕО, всички индивидуални помощи и помощни

схеми в полза на малки и средни предприятия, които отговарят на условията, определени в него. Това не означава, че друга помощ в полза на малките и средните предприятия не може да бъде обявена за съвместима с общия пазар след проведено от Комисията изследване с оглед на определените в член 87, параграф 3 ЕО критерии, след отправяне на уведомление от държава членка в съответствие с член 88, параграф 3 ЕО.

- 43 Тази възможност изрично се припомня в съображение 4 от Регламента за освобождаване на МСП, съгласно който „[н]астоящият регламент не накърнява възможността на държавите членки да [уведомяват] за помощ, предоставяна на малките и средни[те] предприятия“, и „[т]акива [уведомления] се оценяват от Комисията, и по-специално на основата на критериите, посочени в настоящия регламент“. Използването на наречието „по-специално“ показва ясно, че критериите, определени в Регламента за освобождаване на МСП, не са единствените, с оглед на които Комисията може да изследва проектите за помощи, предмет на уведомление, изпратено до нея, което впрочем се потвърждава от текстовете на английски („in particular“) и немски език („in erster Linie“) на това съображение.
- 44 Следва също да се отбележи, че макар Комисията да може да установява общи правила за изпълнение, уреждащи упражняването на правото на преценка, което ѝ е предоставено от член 87, параграф 3 ЕО, при преценката на конкретен случай тя не може напълно да се лиши от това право на преценка, особено в случаите, които не е посочила изрично или е пропуснала да уреди в споменатите общи правила за изпълнение. При това положение посоченото право на преценка не се изчерпва с приемането на такива общи правила и по принцип не съществува пречка за евентуална индивидуална преценка извън рамките на посочените правила, при условие обаче Комисията да зачита правните норми с по-висок ранг, например нормите на Договора, както и общите принципи на общностното право (Решение на Общия съд от 20 септември 2007 г. по дело *Fachvereinigung Mineralfaserindustrie/Комисия*, T-375/03, непубликувано в Сборника, точка 141).

- 45 Следователно в резултат от уведомлението за разглежданите помощни мерки от страна на Федерална република Германия Комисията е имала задължение да изследва съвместимостта им с общия пазар, като упражни правото на преценка, предоставено ѝ от Договора.
- 46 Във връзка с това се налага констатацията, че Комисията е упражнила това право на преценка в рамките на обжалваното решение, и по-специално когато е изследвала съвместимостта с общия пазар на подпрограмата „Направляване и консултиране“ с оглед на критериите, определени в Регламента за освобождаване на МСП, както и въз основа на член 87, параграф 3, букви а) и в) ЕО (съображения 57—65 от обжалваното решение).
- 47 Този анализ, който се основава на опита на Комисията в тази област в момента на постановяване на обжалваното решение, а именно през септември 2002 г., не би могъл да бъде поставен под съмнение поради това, че Комисията впоследствие е постановявала решения, в които се отчитат критерии, различни от посочените в обжалваното решение, и по-специално във връзка с помощи, за които е направено уведомление и не попадат в приложното поле на Регламента за освобождаване на МСП.
- 48 От изложеното следва, че жалбоподателят не може да твърди, че по настоящото дело Комисията е отказала да използва правото си на преценка, за да разгледа различните доводи, които са могли да ѝ бъдат представени по време на административното производство, за да установи съвместимостта на различните помощни мерки с общия пазар. Доводите във връзка с резултатите от това изследване и изложените във връзка с това мотиви ще бъдат разгледани в рамките на останалите части от настоящото правно основание.
- 49 В резултат на това първата част от четвъртото правно основание трябва да бъде отхвърлена.

По втората част, изведена от неправилната преценка на подпрограма „Направляване и консултиране“ и от неизпълнение на задължението за мотивиране

— Доводи на страните

- 50 Жалбоподателят упреква Комисията, че счита подпрограма „Направляване и консултиране“ за несъвместима с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) ЕО, тъй като горната граница на помощите за малките предприятия е определена на 65 %, след като не е преценила изобщо особеностите в Саксония и тези на схемата за помощи, предмет на уведомлението. Комисията също не изяснила по какъв начин задължението на предприятията да поемат половината от разходите повишава ефективността и рентабилността на режима, предмет на уведомление. Жалбоподателят сочи, че още девет месеца преди уведомлението за спорната схема за помощи Комисията разрешила мерки за помощ, сравними с предоставените от провинция Тюрингия в рамките на програма „Richtlinien des Freistaates Thüringen zur einzelbetrieblichen Technologieförderung“ (ОВ С 266, 2000 г., стр. 4). Прилагането на нейното право на преценка предполага Комисията да изясни подробно какви нови обстоятелства са я накарали да измени практиката си при вземане на решенията. Въпреки че тя твърди, че е приложила широкото си право на преценка, като е проверила дали може да бъде разрешена горна граница за помощи, достигаща 65 %, тя незабавно отхвърлила това становище единствено поради това че интензитет, който надхвърля 50 %, би надвишил необходимата сума за насърчаване на предприятията да правят разходи за „направляване и консултиране“.
- 51 Жалбоподателят поддържа, че горната граница на помощите в размер на 50 %, предвидена в член 5 от Регламента за освобождаване на МСП, не урежда изчерпателно помощите за консултиране на малките и средните предприятия и че по силата на съображение 11 от посочения регламент за последните не можел да се прилага същият критерий. Докато член 5, буква а) от Регламента за освобождаване на МСП предвиждал интензитет на помощта от 50 % за средните предприятия, при малките предприятия възстановяването на по-големи суми

трябвало да се разрешава от Комисията в приложение на правото ѝ на преценка. Като поддържала, че съображение 11 се отнася единствено за конкретния случай на предоставяне на инвестиционни помощи извън подпомаганите региони, Комисията не изяснявала защо не трябва да има възможности за диференциране на малките и средните предприятия във връзка с услугите на външни консултанти.

- 52 Според жалбоподателя, като приела, че финансовата тежест за предприятията не е голяма, Комисията пренебрегнала факта, че голям брой саксонски предприятия разполагат само със съвсем ограничен капитал и биха изпитали затруднения при получаването на кредити, което признавала самата Комисия.
- 53 Според жалбоподателя, тъй като Комисията не отчитала, че помощите, които могат да се разрешат по спорния помощен режим, са ограничени по размер до сумата от 400 EUR или 500 EUR за работен ден за новите предприятия, това можело да улесни „неправилното отпускане“ на определени помощи. В този смисъл обжалваното решение насърчавало прилагането на скъпи помощи, вместо да даде възможност за прилагане на разрешения с разглежданата програма по диференциран подход.
- 54 Комисията оспорва приведените от жалбоподателя доводи.

— Съображения на Общия съд

- 55 С настоящата част жалбоподателят по същество упреква Комисията, че не е преценила разглежданата програма въпреки редица данни, представени във връзка с това. В началото следва да се отбележи, че подобна преценка трябва

по необходимост да се основава на фактите, икономическите анализи и доказателствата, приведени от жалбоподателя в административното производство преди постановяване на обжалваното решение. Освен това съгласно постоянната съдебна практика контролът, който общностните юрисдикции упражняват върху комплексните икономически преценки, направени от Комисията, каквито са налице в настоящия случай, се свежда по необходимост до проверка дали са спазени процесуалните правила и изискването за мотивиране, както и дали фактите са установени точно и дали не е налице явна грешка в преценката на фактите или злоупотреба с власт (Решение на Съда от 7 януари 2004 г. по дело Aalborg Portland и др./Комисия, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, Recueil, стр. I-123, точка 279, както и Решение на Съда от 6 октомври 2009 г. по дело GlaxoSmithKline Services/Комисия, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P и C-519/06 P, Recueil, стр. I-9291, точка 85).

- 56 Що се отнася до недостатъчните мотиви, също посочени от жалбоподателя, следва да се напомни, че съгласно вече отбелязаното в точка 27 по-горе мотивите, изисквани от член 253 ЕО, трябва да са съобразени с естеството на съответния акт и да излагат съображенията на институцията. Не се изисква мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства и те трябва да се преценяват с оглед не само на текста, но и на контекста, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя (вж. Решение по дело TV 2/Danmark и др./Комисия, посочено по-горе, точка 178 и цитираната съдебна практика).
- 57 В настоящия случай в съображение 35 от обжалваното решение е отбелязано, че Комисията изследва подпрограма „Направляване и консултиране“, тъй като предвижда максимални стойности на интензитет на помощта от 65 % за малките предприятия от районите, които трябва да се справят с особени проблеми, докато Регламентът за освобождаване на МСП предвижда максимална стойност на интензитет от 50 % от brutните разходи (член 5, буква а) от посочения регламент).
- 58 Изложените от Федерална република съображения са анализирани подробно в съображения 57—65 от обжалваното решение. Комисията отбелязва, че подпрограмата е била анализирана не само от гледна точка на съвместимостта си с

Регламента за освобождаване на МСП, но и въз основа на член 87, параграф 3, буква в) ЕО. В анализа Комисията установява, че съгласно нейния опит помощ с интензитет над 50 % надвишавала сумата, необходима да насърчи съответното предприятие да направи разглежданите разходи, както и че за всички малки и средни предприятия е подходящ еднакъв процент, независимо дали става дума за малки или средни предприятия, разположени в подпомагани райони, или не. Комисията отбелязва, че за разлика от инвестиционните помощи, тези за „направляване и консултиране“ нямат нито пряко, нито трайно въздействие върху регионалното развитие или създаването на работни места, поради което не се налага разрешаването на стойности на интензитет на помощта, които в подпомаганите райони да са по-високи. При всяко положение Комисията посочва, че разграничаването на малките и средните предприятия е възможно в рамките на предвидения от Регламента за освобождаване на МСП интензитет.

59 Тези съображения на Комисията отразяват ясно разсъжденията ѝ и отговарят на критериите на постоянната съдебна практика относно задължението за мотивиране, припомнена в точка 27 по-горе.

60 Във връзка с примера за разрешените в провинция Тюрингия помощи следва да се вземе под внимание уточнението, направено от Комисията относно времето (30 месеца), изтекло между постановяването на двете разглеждани решения. Освен това Комисията основателно посочва, че двата случая не са съпоставими, тъй като разрешената помощна мярка не е свързана с „направляване и консултиране“, и най-вече тъй като Регламентът за освобождаване на МСП, в който се съдържат критериите за оценка, прилагани в обжалваното решение, все още не е в сила към датата на постановяване на решението във връзка с помощите в провинция Тюрингия.

61 Що се отнася до тълкуването на жалбоподателя на член 5, буква а) от Регламента за освобождаване на МСП във връзка със съображение 11 от него, следва да се приеме, че нищо в текста на това съображение не показва, че за да се гарантира диференцирано третиране на малките и средните предприятия, се налага

или допуска надвишаване на интензитета на помощ, определен в Регламента за освобождаване на МСП. Както основателно отбелязва Комисията, диференцирането между малките и средните предприятия е възможно, без да се надвишава прага от 50 %, ако помощи с такъв интензитет получават единствено малките предприятия. При всички положения след като Комисията не основава преценката единствено на Регламента за освобождаване на МСП, както бе установено в точка 48 по-горе, този довод на жалбоподателя трябва да се отхвърли като неприложим.

- 62 Що се отнася до довода му, че обжалваното решение насърчавало прилагането на по-скъпа помощ (вж. точка 53 по-горе), следва да се отбележи, че той е не само нелогичен от икономическа гледна точка, но и противоречи на довода на жалбоподателя относно недостатъчните собствени средства на малките и средните предприятия в Саксония. Възможност на предприятие, което изпитва недостиг на средства, няма да му се налага да избере, измежду две еднакви по качество оферти, по-скъпата услуга, тъй като ще бъде задължено да заплати поне 50 % от цената.
- 63 Поради това следва да се приеме, че жалбоподателят не представя доказателства и данни, въз основа на които би било възможно да се направи извод, че въпросните помощи, дори очевидно да надвишават стойностите на интензитет на помощите, предвидени от Регламента за освобождаване на МСП, могат поради особени обстоятелства да се считат за съвместими с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3 ЕО.
- 64 Поради това Комисията, без да допуска явна грешка в преценката, счита, че стойности на интензитет на помощта, по-високи от предвидените с Регламента за освобождаване на МСП, не биха могли да се считат за съвместими с общия пазар по силата на член 87, параграф 3, буква в) ЕО.
- 65 Поради това следва втората част от четвъртото правно основание да се отхвърли изцяло.

По третата част, изведена от неправилната преценка на подпрограма „участие в панаири и изложения“ и от неизпълнение на задължението за мотивиране

— Доводи на страните

- 66 Жалбоподателят упреква Комисията, че счита за несъвместима с общия пазар подпрограма „Участие в панаири и изложения“, доколкото тя предвижда, че за участие в панаир е възможно получаване на помощ до три пъти. Комисията основала това разсъждение на член 5, буква б) от Регламента за освобождаване на МСП, който предвижда освобождаване само за първото участие на предприятието на панаир или изложение, поради което повторното отпускане на такава помощ било несъвместимо с общия пазар.
- 67 Жалбоподателят счита, че Комисията изобщо не упражнява правото си на преценка, доколкото се е оставила да бъде направлявана от разпоредбите на Регламента за освобождаване на МСП, без да посочи по никакъв начин защо повторното участие на панаири и изложения не би могло да отговаря на изискванията, дори в изключителни случаи. Използваната в съображение 67 от обжалваното решение формулировка „повторното упражняване на правото на преценка не би променило тази констатация“ [неофициален превод] показвала според жалбоподателя, че Комисията не е упражнила това право.
- 68 Той сочи също, че Комисията тълкува неправилно понятието „близост до пазара“. В този смисъл в случаите на държавни помощи за научно-изследователска и развойна дейност Комисията определяла разрешения интензитет на помощта в зависимост от степента на близост до пазара. При отдалеченост от пазара била допустима помощ с интензитет от 100%. Позоваването на твърдяната „близост

до пазара“ на участието на панаири и изложения не било достатъчно, за да обоснове ограничаването на помощта до едно участие. Комисията трябвало да се произнесе относно степента на близост до пазара на участието на панаири и изложения в рамките на сравнение с други случаи, при които се отпуска помощ, за да упражни правото си на преценка с оглед на тези обстоятелства.

- 69 Също така ограничаването на помощта до едно участие на панаири и изложения не било обосновано от икономическа гледна точка. Жалбоподателят упреква Комисията, че не е разгледала по-подробно представените доказателства, установяващи че само повторното участие на същия панаир или изложение можело да увеличи шансовете на пазара на участника, по-специално в случай че целта на подобно участие би била да се навлезе на чуждестранните пазари. Малките и средните предприятия в Саксония обикновено нямали необходимия капитал за участие на панаир или изложение. В този смисъл помощта, ограничаваща се до едно-единствено участие, не била достатъчна за постигането на целта на помощите, посочена в Регламента за освобождаване на МСП, а именно достъпа до потенциални пазари (съображение 5). Шестдесет процента от предприятията, участвали на панаири и изложения на общи германски щандове, не биха го направили в отсъствието на помощи. Необходимостта от участие на саксонските предприятия на панаири и изложения се обосновавала и от чувствително по-малкия относителен дял в износа в сравнение със средната стойност за страната.
- 70 Поради преминаването от планова към пазарна икономика според жалбоподателя саксонските предприятия трябва да преодолеят многобройни пречки за навлизането на пазара. Насърчаването на участието на малките и средните предприятия на чуждестранни панаири и изложения при това положение би съставлявало от гледна точка на икономическата политика основна цел на схемата за помощи, предмет на уведомление, благодарение на която предприятията трябвало да получат достъп до световните пазари.
- 71 В обжалваното решение Комисията не упоменавала никой от доводите, представени от жалбоподателя и от Федерална република Германия, а не отчитала и особеното икономическо положение на Саксония.

72 Комисията оспорва доводите, представени от жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

73 Страните не са на едно и също мнение по въпроса за финансиране на повторното участие на панаири и изложения. Жалбоподателят отбелязва, че като приема за несъвместимо с общия пазар финансирането на такова участие до три пъти, както предвижда въпросната подпрограма, Комисията изобщо не упражнява правото си на преценка. Той твърди също, че Комисията не мотивира защо повторното финансиране не би могло да бъде съвместимо с общия пазар дори в изключителни случаи.

74 В това отношение следва да се отбележи, че Комисията прилага критериите, съдържащи се в Регламента за освобождаване на МСП, и стига до извода, че въпросната подпрограма не е в съответствие с член 5, буква б) от Регламента за освобождаване на МСП и също не би могла да се счита за съвместима с общия пазар по силата на член 87, параграф 3, буква в) ЕО.

75 От своя страна жалбоподателят мотивира нуждата от помощ с трудностите при прехода в Саксония към пазарна икономика, които се отразяват от недостига на необходим капитал при малките и средните предприятия, както и от значително по-ниския относителен дял на износа в сравнение със средната стойност за страната. Целта за повторно участие на панаири или изложения била навлизането на чуждестранните пазари.

76 Следва да се приеме, че доводите на жалбоподателя във връзка с прехода към пазарна икономика се свеждат до общо споменаване на трудното икономическо положение в Саксония.

- 77 Следва да се напомни още, че подобни доводи са били изтъквани в рамките на множество спорове, свързани с член 87, параграф 2, буква в) ЕО, който се отнася до помощи, предоставени за икономиката в отделни засегнати от разделението региони на Федерална република Германия, доколкото тези помощи са необходими, за да се компенсират икономическите затруднения, предизвикани от това разделение.
- 78 Съдът обаче дава тясно тълкуване на тази разпоредба, като уточнява, че „член [87], параграф 2, буква в) [ЕО] не би могъл, без да се пренебрегнат както де-рогиращият характер на тази разпоредба, така и нейният контекст и целите, преследвани от нея, да даде възможност за пълно компенсиране на икономическото изоставане, колкото и безспорно да е то, от което страдат новите провинции“, както и че „икономическите несгоди, предизвикани от разделението на Германия, биха могли да са свързани само с икономическите несгоди, предизвикани в някои германски региони от изолирането, произтекло от създаването на физическа граница, например прекъсване на комуникациите или загуба на пазари след преустановяване на търговските отношения между двете части на германската територия“ (Решение на Съда от 30 септември 2003 г. по дело Freistaat Sachsen и др./Комисия, С-57/00 Р и С-61/00 Р, Recueil, стр. I-9975, точки 23 и 42).
- 79 Тъй като тази конкретна разпоредба от Договора се тълкува ограничително, общите позовавания на икономическите последици от разделението на Германия не могат да служат като обосновка за съвместимостта с член 87, параграф 3 ЕО на помощи, които по интензитет надхвърлят предвиденото в Регламента за освобождаване на МСП.
- 80 Във връзка с довода на жалбоподателя, че Комисията е трябвало да съпостави степента на близост на разглеждания в настоящия случай пазар на панаирите и изложенията с този в други случаи, когато е имало основание за предоставяне на помощ, следва да се отбележи, че подобна съпоставка не е строго необходима. Близостта до пазара е обективен, а не относителен критерий. В

това отношение следва да се приеме, че панаирите и изложенията са търговски събития, които предлагат не само голям избор на стоки и услуги, но често се придружават и от разнообразна програма от странични дейности и предлагат множество услуги на обществеността, за да привлекат голям брой посетители. Следователно панаирите и изложенията са тясно свързани с пазара и дори се припокриват с него.

- 81 Поради това Комисията основателно квалифицира в обжалваното решение въпросните мерки като „насочен[и] към пазара“ [неофициален превод].
- 82 В този смисъл, както отбелязва Комисията в съображение 66 от обжалваното решение, след участие в такава проява получателят на помощта трябва да бъде в състояние да вземе решение, запознат с ползата от повторно участие на свои разноски.
- 83 Във връзка с довода на жалбоподателя относно по-ниския относителен дял на износа в сравнение със средната стойност за страната и необходимостта да се завладеят международните пазари следва да се напомни, че както се споменава в съображение 16 от него, дори Регламентът за освобождаване на МСП да не освобождава като цяло помощите за износ, разходите за участие в търговски изложения обикновено не се считат за помощ за износ (точка 4 по-горе). Следователно въпросните помощи по принцип са съвместими с Регламента за освобождаване на МСП. Въпреки това, макар да е очевидно, че малките и средните предприятия участват на панаири, за да рекламират своите стоки, и участието им евентуално да позволява да се увеличи относителният дял на износа, което е възможно в настоящия контекст, общото позоваване на ниския относителен дял на износа от провинция Саксония не би могло да обоснове стойности на интензитет на помощта, по-високи от предвидената в Регламента за освобождаване на МСП.
- 84 Следователно Комисията основателно счита, че стойностите на интензитета на помощ, по-високи от предвидената в Регламента за МСП, не биха могли да се считат за съвместими с общия пазар по силата на член 87, параграф 3, буква в) ЕО.

- 85 Във връзка със задължението за мотивиране следва да се напомни, че в съображения 66 и 67 от обжалваното решение Комисията посочва, че разглежданата подпрограма не е в съответствие с член 5, буква б) от Регламента за освобождаване на МСП, съгласно който освобождаването се отнася само за първото участие на предприятието в даден панаир или изложение и брутната помощ не трябва да надвишава 50 % от разходите. Тя обяснява това ограничение с необходимостта да се гарантира насърчаването като последица от помощта, при положение че след съвместно финансирано първоначално участие може основателно да се очаква от малкото или средното предприятие да бъде в състояние да прецени ползите от повторно участие на свои разноси. Комисията изяснява също, че мярка, насочена към пазара, като участието на панаир или изложение, която надвишава горната граница от 50 %, не би могла да се счита за съвместима с общия пазар по силата на член 87, параграф 3, буква в) ЕО.
- 86 Тези съображения на Комисията отразяват ясно разсъжденията ѝ и в този смисъл отговарят на критериите на постоянната съдебна практика във връзка със задължението за мотивиране, припомнена в точка 27 по-горе.
- 87 Следователно третата част от четвъртото правно основание следва да се отхвърли.

По четвъртата част, изведена от неправилна преценка на подпрограма „Сътрудничество“ и от неизпълнение на задължението за мотивиране

— Доводи на страните

- 88 Жалбоподателят упреква Комисията, че е счела, че подпрограма „Сътрудничество“ предвижда помощи за функциониране и поради това трябва да се преценява с оглед на Насоките за националната регионална помощ (ОВ С 74, 1998 г., стр. 9,

наричани по-нататък „Насоките“), които по-специално изискват тези помощи да бъдат ограничени във времето и да намаляват по размер.

- 89 Противно на твърденията на Комисията, мерките за насърчаване не включвали помощи за функциониране, тъй като възможността за поемане на наема на службите за сътрудничество или на възнаграждението на персонала не заменяло средствата за функциониране и като цяло не намалявало текущите разходи. Според жалбоподателя предвидените мерки субсидирали само новите допълнителни разходи във връзка с външното за предприятието сътрудничество.
- 90 Във връзка с това жалбоподателят счита, че Комисията е действала в разрез с обичайната си практика, тъй като още в програмата, за която е направено уведомление през 1992 г., помощи за „разходите за персонал, оборудване и пътуване“ на организацията, която трябва да въведе мерките и да създаде общите учреждения, са възстановявани „по справедливост“.
- 91 Жалбоподателят счита, че намаляващият размер бил предназначен да поддържа насърчителния характер на помощта, без да създава зависимост. В настоящия случай обаче помощта била толкова ограничена, че не можела да създаде никаква зависимост. В този смисъл при по-нататъшно разпределяне на размерите помощта губела насърчителния си характер.
- 92 Освен това Комисията изобщо не приложила стриктно точка 4.17 от Насоките, отчитайки други обстоятелства, позволяващи да се преустанови спадащото разпределяне.

- 93 Като припомня условията, предвидени в съображение 16 и член 1, параграф 2, буква б) от Регламента за освобождаване на МСП, жалбоподателят посочва, че създаването на обединение за продажби в чужбина не е същото като учредяването и функционирането на дистрибуторска мрежа по смисъла на споменатия регламент, тъй като основната цел на тези обединения за продажби е да оценят възможностите за успех на новите пазари. Предварителното проучване на новите пазари и установяването на първоначални бизнес контакти посредством обединението за продажби би трябвало да бъдат разрешени, доколкото насърчаването на въвеждането на нови продукти не се счита за помощ за износ. Освен това липсвал „прекият характер“, необходим за наличието на помощ за износ.
- 94 Комисията впрочем също допуснала грешка в преценката, като свела размера на допустимия интензитет на помощта на 50 %. Като препраща към доводите си, развити в рамките на предходните твърдения за нарушения, жалбоподателят подчертава, че Комисията не анализирала особеностите на саксонската икономика, чиято структура се характеризирала с наличието на малки предприятия. Жалбоподателят оспорва и съображенията на Комисията, съгласно които мерките, предвидени в рамките на подпрограма „Сътрудничество“, били „насочени към пазара“. Той уточнява, че проучванията за осъществимост представлявали единствено предварителни проучвания, предназначени да оценят потенциала за сътрудничество.
- 95 Жалбоподателят счита, че Комисията не би могла да заяви, че въвеждането на обединенията за продажби в чужбина е несъвместимо с общия пазар, основан на своята практика при вземане на решения, тъй като вече имало разрешени от нея мерки, които били много по-близки, отколкото разглежданите в настоящия случай мерки до дистрибуцията в чужбина в същински смисъл, тъй като пряко поддържали сключването на договори.
- 96 Що се отнася до бележката на Комисията в съображение 69 от обжалваното решение, съгласно която Федерална република Германия „има пълна свобода да изпълнява мярката „Създаване на служби за сътрудничество в Германия“ като помощ de minimis“ [неофициален превод], жалбоподателят посочва, че подобен

начин на действие не е полезен именно когато става дума за насърчаване на сътрудничеството, след като например кръгът на потенциалните получатели, желаещи да сътрудничат, непрекъснато се променя и като цяло не е достатъчно известен или определен в началото на съответното действие за насърчаване. Следователно казуистичният подход не бил подходящ и този въпрос също трябвало да бъде обмислен от страна на Комисията.

97 Комисията оспорва доводите, приведени от жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

98 Основният довод на жалбоподателя се отнася до функциите и дейностите, предвидени за службите за сътрудничество и обединенията за продажба. Жалбоподателят отбелязва, че споменатите обединения трябва да се отличават от търговските представителства и че предвидените за разглежданата подпрограма помощи във връзка със службите за сътрудничество не могат да се считат за помощи за функциониране.

99 Следва също да се отбележи, че страните не представят фактически обстоятелства относно създаването, географското положение, вида дейности и резултатите, постигнати от службите за сътрудничество и обединенията за продажби.

100 Все пак няма голяма вероятност малко или средно предприятие от региона, което все още изпитва затруднения, свързани с прехода към пазарна икономика, и не разполага със собствени средства, да инвестира в служба за сътрудничество или в обединение за продажби, чиито дейности не са пряко насочени към завладяването на нови пазари.

- 101 От представените от Комисията документи в приложенията към отговорите на първоначалните въпроси на Общия съд впрочем се вижда ясно, че целта на създаването на тези служби е да се насърчи износът, чието финансиране е незаконосъобразно не само съгласно Договора, но и съгласно Споразумението на СТО за субсидиите и изравнителните мерки, както е установено в съображение 70 от обжалваното решение.
- 102 Що се отнася до квалифицирането на въпросните помощи като помощи за функциониране, следва да се отбележи, че завладяването на нови пазари, както и усилията за оставане на пазара са част от нормалната стратегия на всяко предприятие, което желае да остане на пазара за дълъг период от време. За да има обаче възможност за подобно трайно и широко присъствие на пазара, са необходими разходи и отпуснатите за тези цели държавни помощи по необходимост намаляват текущите разходи на малките и средните предприятия. Следователно тези суми за подпомагане попадат в категорията на помощите за функциониране.
- 103 Накрая, що се отнася до възможността, за която споменава жалбоподателят, да се разрешат разглежданите помощи при отчитане на практиката, следва предоставените от Комисията уточнения да се приемат за достатъчни, а именно че картата на регионалните помощи в Германия изтича на 31 декември 2003 г., докато разглежданата програма е трябвало да изтече по-късно. Освен това в предходните решения Комисията също изяснявала, че само в изключителни случаи се отклонявала от принципа за намаляване.
- 104 Доводът на жалбоподателя относно регламента *de minimis* следва да се отхвърли, след като съображенията на Комисията във връзка с него са споменати в обжалваното решение само за изчерпателност.
- 105 Предвид на всички изложени по-горе съображения следва да се приеме, че Комисията основателно счита, че стойности на интензитет на помощта, по-високи от предвидената в Регламента за освобождаване на МСП, също не биха могли

да се считат за съвместими с общия пазар по силата на член 87, параграф 3, буква в) ЕО. Освен това Комисията основателно приема, че доколкото подпрограмата „Сътрудничество“ предвижда помощи за функциониране, тя е несъвместима с общия пазар.

- 106 Що се отнася до мотивите в обжалваното решение относно подпрограмата „Сътрудничество“ и след като жалбоподателят не изтъква конкретен довод в това отношение, следва да се отбележи, че Комисията анализира отделно помощите за създаване и използване на служби за сътрудничество в Германия и помощите за създаване на обединения за продажби в рамките на и извън Общността. На първо място, Комисията квалифицира помощите за създаване и използване на служби за сътрудничество в Германия като помощи за функциониране, които трябва да се разглеждат в светлината на Насоките и да отговарят на всички условия без изключение, и по-специално на тези по точка 4.17. По-нататък тя изяснява по какви причини тези условия не са изпълнени. На второ място, Комисията квалифицира помощите за създаването на обединения за продажби, натоварени да подпомагат малките и средните предприятия при проучването и навлизането на чуждестранните пазари, като помощи за износ, изключени от приложното поле на Регламента за освобождаване на МСП по силата на член 1, параграф 2, буква б) от него. Тя добавя, че максимални стойности на интензитет на помощта от 80% за насърчаването, в рамките на тази подпрограмата, на мерки, насочени към пазара, променяли условията за търговия до степен, която е в разрез с общия интерес, както и че тази част от мярката не можела да се приеме за съвместима с общия пазар в приложение на член 87, параграф 3, буква в) ЕО.
- 107 Тези съображения отразяват ясно разсъжденията на Комисията и в този смисъл отговарят на критериите на постоянната съдебна практика във връзка със задължението за мотивиране, припомнена в точка 27 по-горе.
- 108 Следователно четвъртата част от четвъртото правно основание трябва да се отхвърли изцяло.

По петата част, изведена от неправилна преценка на подпрограмата „Насърчаване на дизайна“ и от неизпълнение на задължението за мотивиране

— Доводи на страните

- 109 Във връзка с подпрограмата „Насърчаване на дизайна“ жалбоподателят изтъква, че Комисията отново взема за единствен критерий интензитета на помощите, предвиден в Регламента за освобождаване на МСП, и препраща към доводите, развити по същия въпрос във връзка с останалите подпрограми. Комисията неправилно не упражнила правото си на преценка.
- 110 Комисията оспорва доводите, приведени от жалбоподателя.

— Съображения на Общия съд

- 111 Жалбоподателят не привежда специфични за настоящата част от правното основание доводи, като се ограничава да препрати към доводите във връзка с останалите подпрограми.
- 112 Следователно, след като доводите на жалбоподателя в рамките на предходните части са били отхвърлени, с оглед на обстоятелството, че според Комисията разглежданата подпрограмата не е съвместима с общия пазар по „аналогични съображения“ с тези във връзка с други подпрограми, следва също да се приеме по отношение на настоящата част, че Комисията правилно счита, че стойности на интензитет на помощта, по-високи от предвидената в Регламента за

освобождаване на МСП, също не биха могли да се приемат за съвместими с общия пазар по силата на член 87, параграф 3, буква в) ЕО.

- 113 Що се отнася до мотивите на обжалваното решение във връзка с въпросната подпрограма, следва да се отбележи, че в съображение 41 Комисията посочва, че „помощите по [посочената] подпрограма [...] по принцип попада[т] под действието на член 5 („Консултантски и други услуги и дейности“) от Регламента [за освобождаване на МСП], но тъй като тази подпрограма предвижд[а] стойности на интензитет на помощта, които също надвиш[ават] горната граница от 50 %, определена в член 5, [буква] б), Комисията храни сериозни съмнения относно съвместимостта ѝ с общия пазар“ [неофициален превод]. В съображение 73 от обжалваното решение Комисията счита също, че по съображения, аналогични с изложените във връзка с другите подпрограми, подпрограма „Насърчаване на дизайна“ не е в съответствие с Регламента за освобождаване на МСП и, предвиждайки брутна стойност на интензитет на помощта над 50 % за използването на консултантски услуги, е несъвместима с общия пазар.
- 114 В отсъствието на специфични доводи, посочени от жалбоподателя, следва да се приеме, че горепосочените съображения на Комисията отразяват ясно разсъжденията ѝ и в този смисъл отговарят на критериите на постоянната съдебна практика във връзка със задължението за мотивиране, припомнена в точка 27 по-горе.
- 115 Поради това петата част от четвъртото правно основание следва да се отхвърли.
- 116 Предвид на всички изложени съображения обжалваното решение, разгледано в неговата цялост, съдържа анализ на съвместимостта на въпросните подпрограми с Договора и е мотивирано в достатъчна от правна гледна точка степен.

- 117 Следователно четвъртото правно основание трябва да се отхвърли изцяло.
- 118 С оглед на изложените по-горе съображения жалбата следва да се отхвърли в нейната цялост.

По съдебните разноски

- 119 В решението на Общия съд Комисията се осъжда да заплати съдебните разноски. В решението си Съдът не се произнася по съдебните разноски. Следователно Общият съд трябва да се произнесе в настоящото решение по всички съдебни разноски във връзка с различните производства съгласно член 121 от Процедурния правилник.
- 120 По смисъла на член 87, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като жалбоподателят е загубил делото, той следва да бъде осъден да заплати съдебните разноски в съответствие с искането на Комисията.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (четвърти разширен състав)

реши:

1) Отхвърля жалбата.

- 2) **Freistaat Sachsen (Германия) понася направените от него съдебни раз-
носки, както и съдебните разноси, направени от Европейската коми-
сия както пред Общия съд, така и пред Съда.**

Czúcz

Cremona

Labucka

Frimodt Nielsen

O'Higgins

Постановено в открито съдебно заседание в Люксембург на 14 юли 2011 година.

Подписи